

At glæde sig, mens tid er

For ikke så mange dage siden kom juleaften, som bekendt, susende og sugede en stor del af os ind i sit orkanagtige indre. Og måske synes vi, at vi kun lige akkurat nåede at spænde sikkerhedsbæltet og suse med, inden anden var spist, papiret flået af gaverne, bordet ryddet, træet danset for, og lysene brændt ned.

For endnu færre dage siden, nærmest kun to, kom nytårsaften, som bekendt, også. Igen. Årets store aften, hvor det siges, at mange har en fest. Et brag af en aften bogstaveligt talt, hvor champagnen lystigt bobler om kap med overstadig lykke, serpentiner og hoppen lige ind i det på slaget tolv. Det nye år. Festligt, fantastisk, fornøjeligt og ikke mindst fejret i selskab med nære venner. Få, mange eller masser.

Årets store aften, hvor det også siges, at mindst lige så mange ikke har en fest med hverken sig selv, få, mange eller masser. Eller som af forskellige kendte eller mindre kendte grunde ikke hopper helt så højt ind i det på slaget tolv. Det nye år. Fordi ikke ret meget synes festligt, fantastisk eller fornøjeligt.

Hvordan du oplevede julen og al dens væsen, og hvordan du tog imod det nye år, eller hvordan det tog imod dig, ved jeg ikke.

Jeg ved heller ikke, om du i disse spæde dage i det nye år, bruger tid på både at tænke tilbage på det år, der er gået, og på det år, der netop har taget sin begyndelse. Eller om du også lægger planer og har meget, du sætter dig for.

Jeg bruger tid på lidt af det hele, og til de første dage af det år, som ingen af os helt kan vide, hvad bringer, kan jeg dårligt undvære at sidde for mig selv og lade tankerne komme og gå. Stunder med tid til at tænke tilbage på det, der var, det, der er og på det, som måske kommer. Og også med planer for noget af det, jeg gerne vil lave, gøre, lade være med at gøre, opleve, eller noget, jeg ønsker at være.

Selv om jeg jo godt ved, at jeg ved mere om det, der var og det, der er, end om det, der kommer.

Og også selv om jeg ved, at det nye år ikke kun vil komme til at dreje sig om det, jeg når, men i sandhed også om det, der når mig og mine kære.

Ja, så synes jeg, det er godt alligevel. Sådan at lade tankerne flyve både bagud og forud, alt imens jeg er lige her, hvor jeg er.

Og jeg sidder lige her ved mit bord med et tændt lys og kaffe i kruset og noget, der denne jul lå under mit grantræ til mig. Nemlig eventyret om et andet grantræ i en ny bog med H. C. Andersens vintereventyr. Med forord af Ellen Hillingsø og

illustrationer af Esben Hanefelt Kristensen. I bogen er der naturligvis også andre af Andersens vintereventyr, hvor han konfronterer os med alt, hvad vi indeholder som mennesker, lige fra vores skrøbelighed til vores arrogance og overmod.

At det er "Grantræet", der på årets første dage rammer lige ind i hjertekulen på mig, skyldes nok, at eventyret jo netop handler om det at glæde sig over det, vi har i øjeblikket ved at være nærværende over for det nærværende. Det handler om, hvor hurtigt vi kan miste øjeblikket, hvis vi bruger vores energi på at ærgre os over fortiden eller bekymre os for fremtiden.

For som Andersen også skrev en gang, er at rejse at leve og leve er at rejse. For det er selve rejsen, der er livet. Og det må vi gribe, mens rejsen er i gang.

Men det glemmer grantræet så ganske.

Det nydelige grantræ står jo først derude i skoven, hvor det har god plads, masser af sol og luft, men det vil hverken høre eller glæde sig over bønderbørnenes snak om, hvor nydeligt, det er. Ej heller fornøjer det sig over solskinnet, fuglenes fløjten eller de røde skyer, som morgen og aften sejler hen over det.

For det er så besat af at vokse. Og det sammenligner hele tiden sig selv med de træer, der er finere og større end det, og stort vil det være, så det kan ende som masten på et skib. Senere drømmer grantræet så meget om at ende som stjerne i en stue med mange hundrede lys på sig, at solstrålerne forgæves beder det om at glæde sig over sin ungdom og sin friske vækst. Og "vinden kyssede træet, og duggen græd tårer over det, men det forstod grantræet ikke", skriver Andersen så rørende.

Omsider bliver træet stort og prægtigt nok til at blive fældet og blive til et juletræ. Det bliver endda købt, stillet ind i stuen og pyntet. Og det kan næsten ikke vente med, at det skal blive aften, så det endelig kan glæde sig over at stå der i al sin stråleglans. Men da det endelig bliver tændt, går der ild i en gren, og så bliver det bange for at miste al sin pynt. Så end ikke i dette øjeblik, der nu omsider er oprundet, kan det nyde, at børnene danser om det og plyndrer det.

Ingen lægger mærke til træet i al dets stråleglans. Men træet tror, at stjernestunden og stråleglansen kommer tilbage aftenen efter, hvor alt bliver bedre.

Men i stedet bliver det gemt på et loft, hvor det så kan stå og genfortælle sin historie for nogle mus.

Til allersidst bliver træet trukket ud i gården. "Nu begynder livet igen!" tænkte træet. "Nu skal jeg leve!" jublede det og bredte sine grene vidt ud:

”Ak, de var alle visne og gule”.

Grantræet havde spildt sit liv på at vente på fremtiden og med at ærgre sig over fortiden.

Og det er jo det, jeg tænker, at Andersen vil minde os om med sit eventyr. At vi må gribe det nu, der er, med alt det, der er af både tristhed og glæde. At det så at sige er vores livsopgave at være opmærksom på alt det, vi kan glæde os over. Stort som småt. At glæde os, mens tid er, og at være opmærksomme og nærværende i det nu, der er. Lige nu. Og at livet ikke kun må dreje sig om at vente på bedre tider. For tænk nu, hvis den bedste tid så viser sig at være netop den tid, der er, men som vi ikke troede, var det, da den var der.

Ud over Andersen, var der også i min jul to små mennesker på tre år, der viste mig, hvad det vil sige at være lige netop her og glæde mig midt i det hele. Tilstede og nærværende. De vil have deres mormor nu, og det skal ikke være en mormor, der render nogen steder eller har så mange (u)vigtige ting for.

”Kom nuuu, mormor, vi skal lege.” Og det er lige det, vi skal.

Som lille Clara, det ene af de to små mennesker, som det første sagde, da hun slog øjnene op julemorgen: ”Det var mig og Victor, der delte alle pakkerne ud.”

Ja, vi må glæde os, mens tid er. For lige med et er øjeblikket borte, og tiden forsvundet.

Hvilket ingenlunde er det samme som, at vi ikke kan have både nødvendighed, gavn og glæde af at drømme og lægge nytårsplaner for dagen, vejen og året.

Alt det bedste fra mig og ønsket om et glædeligt og nærværende år med alt det, der er.